

Dosarul nr. 3ra-1295/22  
2-22146654-01-3ra-20122022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

## ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Nicolae Craiu  
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Interaces-M”

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Interaces-M” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 6 octombrie 2022, SRL „Interaces-M” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului general al mun. Chișinău, persoană terță Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea acțiunii a indicat că revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, și anume în calitate de agent economic, care desfășoară activitate comercială pe adresa mun. Chișinău bd. Decebal 139.

La data de 18 iulie 2022, SRL „Interaces-M” a fost atrasă la răspundere contravențională de către specialistul principal din cadrul Preturii sect. Botanica, Gabriel Mocate, care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria PC nr. 001201 împotriva SRL „Interaces-M” cu privire comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 181 Cod contravențional.

Prin hotărârea Comisiei administrative de pe lângă Pretura sect. Botanica nr. 1/33 din 24 august 2022, a fost aplicată o sancțiune întreprinderii în mărime de 200 unități convenționale.

A precizat că ambele acte emise au fost contestate în instanța de judecată în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Din informația indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție de către agentul constatator Gabriel Mocate, acesta a fost desemnat de către Primarul general al mun. Chișinău, cu atribuții de agent constatator din cadrul Preturii sect. Botanica, în baza dispoziției nr. 574-d din 4 octombrie 2021.

Potrivit dispoziției menționate, publicată pe pagina web oficială a Primăriei mun. Chișinău, rezultă că nu există o persoană cu numele și prenumele Gabriel Mocate, desemnată cu dreptul de a întocmi procese-verbale cu privire la contravenție, în baza art. 181 Cod contravențional.

Astfel, pct. 3 din actul administrativ contestat afectează drepturile și interesele SRL „Interaces-M”, deoarece creează o situație de incertitudine prin faptul că permite oricărei persoane care are calitatea de angajat al unei preturi din mun. Chișinău, să își aroge atribuții de agent constatator, menționând faptul că a fost angajat în cadrul autorității publice după emiterea dispoziției de desemnare a funcționarilor cu atribuții de constatare a contravențiilor.

Conform pct. 3 din actul administrativ contestat, funcționarul public nu va avea nevoie de un act administrativ individual prin care să fie desemnat de către Primarul General al mun. Chișinău cu atribuții de constatare a contravențiilor.

În conformitate cu art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

Totodată, a obiectat că pct. 3 din actul administrativ contestat contravine art. 423<sup>10</sup> alin. (2) Cod contravențional, care prevede că sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

La fel, acesta vine în contradicție și cu art. 385 alin. (2) Cod contravențional, care stabilește faptul că este desemnat ca agent constatator funcționarul din autoritățile indicate la art. 400-423<sup>10</sup>, împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare.

Mai mult, în conformitate cu art. 30 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, numirea în funcțiile publice de conducere și de execuție se face prin actul administrativ emis de către conducătorul sau, după caz, de organul colegial de conducere al autorității publice în care urmează să-și desfășoare activitatea funcționarul public.

Având în vedere normele prevăzute de Codul contravențional, Legea nr. 158/2008, dar și de Codul civil, indubitabil rezultă că trebuie să existe un act

de desemnare în funcția de agent constator, care ar conține informații despre numele persoanei.

Or, în caz contrar, se încalcă siguranța raporturilor juridice, deoarece contravenientul nu va cunoaște dacă o persoană este împuternicită de a constata contravenția în situația în care aceasta nu este desemnată în mod expres în baza dispoziției.

În acest sens, pârâtul, la adoptarea actului administrativ contestat, a admis încălcarea art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, din motiv că vine în contradicție cu limitele impuse de legile sus-menționate, care sunt acte normative de nivel superior în raport cu dispoziția Primarului general, ce prevăd în mod expres obligația de a desemna persoana abilitată cu funcții de agent constator.

Prin prisma pct. 3 din actul administrativ contestat, o persoană care se prezumă a fi un agent constator, nu va putea proba faptul că a fost împuternicită de către primar cu dreptul de a constata contravenții, dacă a fost angajată după emiterea unei dispoziții prin care au fost deja desemnate în calitate de agenți constatori alte persoane.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 5, 12, 17, 20 alin. (1), 39, 189 alin. (1), 191 alin. (2), 206 alin. (1) lit. e), 209 alin. (3), 224 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, art. 423<sup>10</sup> alin. (2) Cod contravențional, art. 366 alin. (1) Cod civil, art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative.

A solicitat anularea pct. 3 din dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 141-d din data de 25 martie 2019, prin care a fost aprobată aplicarea prevederilor Legii nr. 159 din 12 octombrie 2018 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă acțiunea.

La 7 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „Interaces-M” a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 16 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a hotărârii recurate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 16 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primarului general al mun. Chișinău și Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, copia recursului depus de SRL „Interaces-M”, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, corespondență ce a fost recepționată de către destinatari la 19 ianuarie 2023, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f. d. 52-53).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 Cod administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o

modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, rezultă că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Astfel, din actele cauzei cert rezultă că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat de Curtea de Apel Chișinău la 5 decembrie 2022, în ședință publică (f. d. 33).

Se mai constată că în dispozitivul hotărârii din 5 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a indicat cu suficientă claritate căile, termenul și modul de atac al acesteia prevăzut de legislația în vigoare.

La 7 decembrie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice, SRL „Interaces-M” a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 45-47).

Se reține că la 15 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, a notificat participanților la proces spre cunoștință copia hotărârii motivate din 5 decembrie 2022, inclusiv la adresa electronică a SRL „Interaces-M”, sbs599744@gmail.com, adresa respectivă fiind indicată în cererea de chemare în judecată (f. d. 1, 48).

La fel, actele cauzei atestă că adresa electronică nominalizată a mai fost utilizată pentru corespondența dintre Curtea de Apel Chișinău și SRL „Interaces”, pe parcursul examinării cauzei, inclusiv pentru expedierea citațiilor și a notificărilor, precum și pentru comunicarea dispozitivului hotărârii primei instanțe (f. d. 19, 30, 44).

Așadar, având în vedere cele expuse mai sus, se înțelege că termenul de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ, pentru prezentarea recursului motivat a început să curgă la data de 16 decembrie 2022, ziua imediat

următoare datei notificării hotărârii motivate a Curții de Apel Chișinău și urma să expire la data de 14 ianuarie 2023.

Dat fiind faptul că data de 14 ianuarie 2023 a fost zi de sâmbătă, iar data de 15 ianuarie 2023 – zi de duminică, prin urmare zile nelucrătoare, ultima zi de depunere a recursului se constată a fi data de *16 ianuarie 2023*, ca următoarea zi lucrătoare.

În pofida celor enunțate supra, SRL „Interaces-M” nu a depus motivarea recursului împotriva hotărârii instanței de apel, în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ, depunând-o, prin intermediul poștei electronice, doar la *16 februarie 2023* (f. d. 54-57), fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale.

Or, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, SRL „Interaces-M” trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

În consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

De altfel, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pe lângă acestea, instanța de recurs va reține că recurenta nu a indicat în cererea de recurs motivul omiterii termenului de depunere a recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) Cod administrativ, fără a solicita repunerea acestuia în termen.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție. În atare împrejurări, soluția de declarare a recursului depus de SRL „Interaces-M”, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de SRL „Interaces-M”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 245 alin. (2), 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Interaces-M” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron